dets form, fremstillingsmåde, anvendelsesformål og/eller handelsværdi, når det hovedsageligt består af muskler eller muskeldele med et ringe indhold af sener, fedt samt bindevæv.

4. Uden udtrykkelig bestemmelse kan den fælles toldtarifs positioner ikke anvendes forskelligt på samme vare, alt efter om den skal tariferes med henblik på opkrævning af told, anvendelse af de fælles markedsordninger eller ordningen med monetære udligningsbeløb.

I sag 158/78

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 af Finanzgericht Münster er indgivet til Domstolen for i den sag, der verserer for nævnte ret mellem

P. BIEGI HANDELSAGENTUR GMBH, Frankfurt am Main,

og

HAUPTZOLLAMT BOCHUM

at opnå en præjudiciel afgørelse, dels vedrørende gyldigheden af og gyldighedsperioden for Kommissionens forordning nr. 1669/77 af 25. juli 1977 om tarifering af varer i pos. 02.02 B I i den fælles toldtarif, dels vedrørende fortolkningen af visse positioner i den fælles toldtarif,

afsiger

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden J. Mertens de Wilmars, dommerne A. M. Donner og G. Bosco,

generaladvokat: H. Mayras
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de skriftlige indlæg, som er afgivet i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder og skriftvekslingen

1. Den foreliggende sag drejer sig om, hvorvidt visse stykker fjerkrækød skal tariferes som »udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald), udbenet« eller som »spiseligt slagteaffald«.

Den 2. marts, den 4. marts og den 13. april 1977 anmeldte handelsagenturet Biegi GmbH, Frankfurt am Main (herefter benævnt Biegi) tre partier frosset kalkunkød indført i Forbundsrepublikken Tyskland fra De forenede Stater til toldkontoret i Gelsenkirchen med henblik på toldbehandling til fri omsætning. Importøren anmodede om, at varen blev tariferet som »spiseligt slagteaffald« under position 02.02 C i den fælles toldtarif (FTT).

Toldmyndigheden tariferede først, som sagsøgerne ønskede det, og opkrævede et beløb på 3 276,90 DM i importafgift og monetære udligningsbeløb. Efter at have foretaget en prøveundersøgelse af varen tariferede myndigheden dog den omhandlede vare under position 02.02 B I som »udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald), udbenet«, og opkrævede ved en ny afgørelse af 16. maj 1977 et beløb på 22 457,20 DM som importafgift.

Denne tarifering er også korrekt efter Kommissionens forordning nr. 1669/77 af 25. juli 1977 (EFT L 186, 1977, s. 23) »om tarifering af varer i position 02.02 B I i den fælles toldtarif«, som trådte i kraft den 16. august 1977, dvs. senere end de omtvistede indførsler og den ændrede afgiftsansættelse af 16. maj 1977.

Forordningens artikel 1 lyder som følger:

»Rå, frosset fjerkræ, især kalkunkød, der fremkommer ved afskrabning af fjerkræskrog eller -ben, fra hvilke de værdifulde kødstykker er fjernet, eller på anden måde (f.eks. ved udskæring af større kødstykker), og som består af små, uregelmæssige stykker, også med vedhængende dele af bindevæv, sener og fedt, og som enkeltvis vejer mellem ca. 5 og 40 g, henføres i den fælles toldtarif under pos:

02.02 Kød og spiseligt slagteaffald (undtagen lever) af fjerkræ (høns, ænder, gæs, kalkuner og perlehøns), fersk, kølet eller frosset:

B. Udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald):

I. Udbenet.«

2. Da Biegis klage over ovennævnte ændringsmeddelelse var blevet afvist af Hauptzollamt Bochum, anlagte firmaet

sag ved Finanzgericht Münster, der ved kendelse af 27. april 1978 har besluttet at udsætte sagen og i medfør af EØF-traktatens artikel 177 at forelægge Domstolen følgende spørgsmål:

1. Er Kommissionen forordning (EØF) nr. 1669/77 af 25. juli 1977 om tarifering af varer i position 02.02 B I i den fælles toldtarif (EFT L 186/23) ugyldig, fordi den ikke nærmere angiver indholdet af men ændrer positionerne 02.02 B I og 02.02 C, og derved overskrider bemyndigelsen i Rådets forordning (EØF) nr. 97/69 af 16. januar 1969 om de nødvendige foranstaltninger for ensartet anvendelse af den fælles toldtarifs nomenklatur (EFT 1969 (I), s. 10)?

2. Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende:

   Har forordning (EØF) nr. 1669/77 tilbagevirkende gyldighed i den forstand, at medlemsstaternes domstole og myndigheder også skal anvende den på indførsler, som er foretaget før dens ikrafttræden?

3. Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, eller spørgsmål 2 besvares benægtende:

   Efter hvilke kriterier skulle der sondres mellem positionerne 02.02 B I — udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald), udbenet — og 02.02 C — spiseligt slagteaffald — før forordning (EØF) nr. 1669/77 trådte i kraft? Var det varens form, størrelse, vægt, kvalitet, fremstillingsmåde, anvendelsesformål og/eller handelsværdi, der var afgørende?

   Konkret: Henhørte små stykker af kalkunkød — uden ben, af uregelmæssig form, med en stykvægt på ca. 20 g, i enkelte tilfælde også op til 60 g, som for 10-15 %'s vedkommende består af fedt, hud og bindevæv og derudover af muskelkød med et ringe indhold af vener og kirtler, der fremstilles ved afskrabning af det efter fjernelsen af de mere værdifulde kødstykker tilbageblevne skrog, og som kun er egnet til fremstilling af pølse- og postejprodukter ved tilsætning af andre kødsorter, og hvis markedspris i første halvår af 1977 udgjorde mellem 4,40 og 4,80 DM pr.kg — i perioden fra den 2. marts til den 13. april 1977 under position 02.02 B I eller position 02.02 C i den fælles toldtarif?

4. Hvordan skal spørgsmålene 1 til 3 besvares, når det drejer sig om tarifering med henblik på opkrævning af importafgift og monetære udligningsbeløb?

3. Forelæggelseskendelsen er indgået på Domstolens justitskontor den 26. juli 1978.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen har P. Biegi Handelsagentur GmbH, repræsenteret af Dietrich Ehle og H. Kerst, og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af sin juridiske konsulent, Peter Kalbe, indgivet skriftlige indlæg.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at henvise

sagen til første afdeling i henhold til procesreglementets artikel 95 og at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Skriftlige indlæg i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen

1. P. Biegi Handelsagentur GmbH har først gennemgået de faktiske og retlige omstændigheder, der ligger til grund for hovedsagen. Biegi har herved særlig fremhævet, at firmaets ønske om tarifering under position 02.02 C er grundet på:

— Bundesfinanzhof's praksis, hvori det før den fælles toldtarifs ikrafttræden statueredes, at der ved produkter som de omtvistede er tale om »spiseligt slagteaffald«, idet kødet, som sagsøgerne betegner som afskrabning af skroget, først er skrabet af skroget og befriet for sener, efter at kalkunerne *var blevet udbenet*, altså efter at de bedre kødstykker var blevet afskåret. Der kan ikke tillægges de således fremstillede kødstykker, som delvis er *af ringe kvalitet*, en højere værdi end de egentlige stykker af kropskødet og indmad . . .«.

— Tysk forvaltningspraksis, som fulgt af Oberfinanzdirektion München, der under henvisning til en bekendtgørelse af 1. marts 1968 blandt andet har fastslået, at kødstykker, der er skrabet af kalkunskrog (eller »Turkey-Chips«) dengang skulle tariferes under position 02.02 C.

De omtvistede varer er netop kødstykker, som kun kan anvendes som spiseligt slagteaffald på grund af deres ringe størrelse, uregelmæssige form, indhold af sener, hud, brusk, fedt etc. Der er hovedsagelig tale om muskler indeholdende en meget lille mængde blodårer og kirtler, altså om kød af ringe værdi, som ikke længere har nogen egentlig struktur, og som ikke længere kan sælges i plastikbakker eller i andre småemballager i denne tilstand til forbrugeren: det kan kun benyttes, såfremt det videreforarbejdes (ved fremstilling af pølser eller postejer).

Biegi har herefter nøjere redegjort for prisdannelsen på »chips«-markedet, hvor lønomkostningerne — modsat udbenede fjerkræstykker — overstiger varens værdi. Biegi har herefter anført, at Hauptzollamt Bochum ved at tarifere de omtvistede produkter som »udskåret fjerkræ, udbenet«, ikke har taget hensyn til det grundlæggende princip i FTT, hvorefter en vares tarifering ikke alene er afhængig af dens beskaffenhed (»materiale«) men også dens anvendelse (»formål«).

I den tyske inddeling i varegrupper (Handelsklassenverordnung) er det imidlertid særdeles klart beskrevet, hvad der skal forstås ved »udskåret fjerkræ«: underlår, overlår, hele låret, bryst og vinger. De af disse dele, som er uden ben, udgør netop »udskåret fjerkræ, udbenet«. Inddelingen nævner ikke »fjerkræskrog« eller »afskrabning fra fjerkræskrog« som udskåret fjerkræ, hvorfor disse varer ikke er udskåret fjerkræ, heller ikke som »udbenede«.

Biegi har endelig anført, at udtrykket »udbenet fjerkræ« netop angiver, at »benene« er fjernet fra kødstykkerne, mens »chips« fremstilles på den modsatte måde ved at fjerne de resterende kødstykker fra skroget: en fremgangsmåde, der består i at »afpille« og ikke i at »udbene«.

Herefter har Biegi behandlet de præjudicielle spørgsmål og har bl.a. anført følgende:

a) Vedrørende det første spørgsmål

— Kommissionens forordning nr. 1669/77 er grundet på Rådets forordning nr. 97/69, der ifølge betragtningerne til Rådets ændringsforordning nr. 280/77 (EFT L 40, 1977, s. 1) blandt andet har hjemmel i EØF-traktatens artikel 28. Rådet træffer ifølge denne artikel beslutning om alle autonome ændringer eller suspensioner af toldsatser i FTT, hvorimod Kommissionen kun er berettiget til at stille forslag. Kommissionen er under udøvelsen af sin virksomhed inden for rammerne af forordning nr. 97/69 bundet af principperne i traktatens artikel 29, der først og fremmest bestemmer, at Kommissionen skal tage hensyn til nødvendigheden af at »fremme samhandelen mellem Medlemsstaterne og tredjeland«. Kommissionen må ikke misbruge sin præciserende beføjelse til igennem FTT at træffe handelspolitiske afgørelser inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik og de fælles markedsordninger.

— Forordning nr. 97/69 bemyndiger kun Kommissionen og »nomenklaturudvalget«, der er nedsat i henhold til artikel 1 og skal behandle ethvert spørgsmål vedrørende tariffens nomenklatur, til at udstede de bestemmelser, der er nødvendige »for anvendelsen« af nomenklaturen. Som det fremgår af forordningens betragtninger, skal disse bestemmelser alene nærmere angive indholdet af positioner og underpositioner, uden at ordlyden ændres, hvilket angiver de snævre rammer for Kommissionens virke, når den uddyber en positions anvendelsesområde. Domstolens dom af 11. november 1975 i sag 37/75 (Sml. 1975, s. 1339) modsiger ikke dette synspunkt. Denne dom vedrører kun tariferinger, hvor der foreligger *vanskelige tekniske* spørgsmål, for hvilke der må gives Kommissionen en videre skønsmargin. Dette er imidlertid ikke tilfældet for den *retlige anvendelse* af position 02.02 på varer som de omtvistede. Et sådant spørgsmål frembyder ingen vanskeligheder i teknisk henseende, men bør løses gennem en fortolkning af udtrykket »spiseligt slagteaffald«, hvorved Kommissionen ikke har noget frit skøn.

— Betragtningerne til forordning nr. 1669/77 fremkalder derimod det indtryk, at Kommissionen påberåber sig at være berettiget til frit at fastlægge, hvilke varer der skal tariferes under den ene eller den anden af de omhandlede positioner: »udskåret fjerkræ« (B) eller »spiseligt slagteaffald« (C). Kommissionen har ikke en gang gjort sig den ulejlighed nærmere at definere udtrykket »spiseligt slagteaffald« for således på denne måde at kunne afgøre, hvorvidt det af skroget afskrabede kød falder ind under denne position. Allerede dette er en grov formel mangel ved forordning nr. 1669/77. Efter betragtningerne til forordningen har Kommissionen via position 02.02 B II c) indordnet »afskrabet kød« i position 02.02 B, for herefter at tarifere det under position 02.02 B I. En sådan

fremgangsmåde er ikke en uddybning af position 02.02 B I, men en ændring af tariferingen, som går ud over bemyndigelsen efter artikel 3 i forordning nr. 97/69.

— I den næstsidste betragtning til forordning nr. 1669/77 har Kommissionen desuden gjort sig skyldig i to uklarheder. Dels er det ingenlunde »utvivlsomt« — som fremhævet af Kommissionen — at »små kødstykker, som fremkommer ved udskæring af større kødstykker« skal tariferes i position 02.02 B I. Denne position omfatter nemlig fjerkrækød uden ben, såsom f.eks. kalkunbryst eller lår, altså fjerkrækød, der har bevaret strukturen. Dels er der, når der henses til kvalitet og anvendelsesmuligheder en anselig forskel mellem de kødstykker, som hidrører fra »reelt kød« og de stykker, der fremkommer ved afskrabning af skroget, eller som indeholder sene- og fedtstykker og bindevæv. Hvad tariferingen angår, kan en uddybning fra Kommissionen ikke »råde bod på« en sådan forskel, især når den på grundlag af en forklarende bemærkning pludselig tariferer »spiseligt slagteaffald« under en position med ca. 700 % højere afgift med den følge, at allerede effektuerede indførsler rammes af et stort tab, og nye indførsler standses.

Selv om det blev lagt til grund, at Kommissionen havde en vid skønsmargin, ville det ikke være rimeligt at anerkende, at Rådet ved forordning nr. 97/69 havde ønsket at give Kommissionen sådanne beføjelser som netop nævnt.

— Det første spørgsmål må derfor besvares således, at forordning nr. 1669/77 er ugyldig, da den er i strid med forordning nr. 97/69.

b) Vedrørende det andet spørgsmål

— Hvis forordning nr. 1669/77 derimod antages at være gyldig, kan den ikke tillægges tilbagevirkende kraft, uden at dette vil føre til betydelige ulemper i den forstand, at tariferingen, der allerede er gennemført, i hvert fald i visse medlemsstater må ændres.

Domstolens praksis, hvorefter de af Kommissionens forordninger, der er udstedt i henhold til forordning nr. 97/69, ikke kan have tilbagevirkende gyldighed, skyldes bestræbelser på at værne om *retssikkerheden*, at beskytte de handlendes *berettigede forventning* og nødvendigheden af — i fremtiden — at sikre en *ensartet* tarifering inden for Fællesskabet.

De to ovennævnte principper ville imidlertid blive groft krænket, dersom de forklarende tariferingsforordninger, som Kommissionen har udstedt inden for rammerne af forordning nr. 97/69, også skulle have tilbagevirkende gyldighed for allerede afsluttede forhold. Der ville herved opstå ikke blot retlige (internt og på fællesskabsplan) vanskeligheder, men også politiske.

— I det foreliggende tilfælde ville en sådan tilbagevirkende gyldighed være så meget desto mere uantagelig, som forordning nr. 1669/77 i artikel 2 fastsætter sin ikrafttræden til enogtyvendedagen efter dens offentliggørelse. Herved hjemler forordningen altså i hvert fald indirekte en *overgangsordning*, hvorefter de kontrakter, der er ved at blive opfyldt,

kan respekteres og varer under søtransport fortoldes. Ovennævnte artikel 2 er således det bedste bevis for, at forordningen er retsstiftende. Den viser faktisk, at Kommissionen under overgangsordningen udtrykkeligt har givet afkald på en ensartet anvendelse af artikel 1 inden for Fællesskabet.

— Det andet spørgsmål må derfor besvares således, at forordning nr. 1669/77 først trådte i kraft på enogtyvendedagen efter sin offentliggørelse, og at medlemsstaternes retter og myndigheder følgelig ikke er forpligtede til at anvende den på indførsler, der er sket før denne dato.

c) Vedrørende det tredje spørgsmål

— Det første kriterium for sondringen mellem positionerne fremgår af selve varebeskrivelserne. Teksten til position 02.02 B dækker »udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald)«, som kan være »udbenet« (I) eller »ikke udbenet« (II). Hvad de sidstnævnte angår, ses det af opregningen under litra a) til e), at de herunder hørende varer er kødstykker, der ud fra objektive kriterier kan identificeres som dele af fjerkræet, og hvis kød endnu har den oprindelige struktur. Det afgørende i denne forbindelse er varens *kvalitet*, der bestemmes ud fra varens fremstillingsmåde, form, størrelse og vægt. Det kød, som ikke kan betragtes som en særlig del af fjerkræet og endnu er spiseligt, skal tariferes som »spiseligt slagteaffald« under position 02.02 C. Det drejer sig ikke her om kødstykker, der har bevaret deres oprindelige struktur, men om kødstykker af forskellig oprindelse og af ringere kvalitet.

— Et andet kriterium for sondringen er varens *fremstilling*småde. Ud fra dette synspunkt adskiller »spiseligt slagteaffald« sig klart fra »udskåret fjerkræ«, da førstnævnte produkt først fremkommer, når de bedre stykker er afskåret.

— Endelig sker sondringen mellem de to positioner også på grundlag af varens anvendelsesformål. Mens udskåret fjerkræ uden videre kan spises, kan slagteaffald kun anvendes til videre forarbejdning og kan ikke sælges til den endelige forbruger gennem detailhandelen.

— En vares handelsværdi er ikke noget godt kriterium for sondringen. Handelsværdien fastlægges efter udbud og efterspørgsel, som er alt andet end objektive kriterier.

— På grundlag af ovenstående betragtninger skal de kalkunkødstykker, der er beskrevet i forelæggelseskendelsen, derfor tariferes i position 02.02 C som »spiseligt slagteaffald«. Det tilkommer imidlertid den nationale ret at træffe den endelige afgørelse om tariferingen på grundlag af de af Domstolen fastsatte kriterier.

d) Vedrørende det fjerde spørgsmål

— Det kan ikke udledes af Domstolens praksis, at der skulle gælde forskellige kriterier, alt efter om tariferingen sker med henblik på opkrævning af told eller afgifter i henhold til den fælles markedsordning.

Det fremgår klart af artikel 11 i forordning nr. 2777/75 om den fælles markedsordning for fjerkrækød, at først og fremmest FTT er afgørende for tariferingen af varerne under denne ordning med henblik på opkrævningen og beregningen af importafgifter og de monetære udligningsbeløb. Der skal imidlertid ifølge Domstolens praksis ved fortolkningen af en position i forhold til en anden alene tages hensyn til dens rent toldmæssige funktion: i tvivlstilfælde skal der også henses til tariffens funktion i forbindelse med den fælles markedsordnings behov.

— Der kan ikke udledes noget kriterium af selve forordning nr. 1669/77 i henseende til den fælles markedsordning. Forordning nr. 2777/75 har indført importafgifter af to grunde. For det første skal der tages hensyn til den indflydelse på foderomkostningerne, der følger af forskellen mellem kornfoderstoffernes pris inden for Fællesskabet og på verdensmarkedet. Dernæst er det nødvendigt at beskytte forædlingsindustrien inden for Fællesskabet.

Disse to hensyn tilgodeses dog i tilstrækkelig grad derved, at den laveste importafgift opkræves for slagteaffald samt for eksempel for rygge, halse, gumpe og vingespidser. Der tages herved tilstrækkeligt hensyn til behovet for beskyttelse af det fælles marked for fjerkrækød. Det ville være en krænkelse af og stride imod formålene i traktatens artikel 39 og 110 samt 29 at tarifere slagteaffald under position 02.02 B I med den højere afgift med den følge, at indførselen af slagteaffald med en principielt lav værdi ville ophøre.

Forordning nr. 2777/75 giver i det højeste Kommissionen hjemmel til at pålægge en højere importafgift (artikel 5) ud fra det gennemsnitlige forhold mellem handelsværdierne, men de nødvendige betingelser herfor synes ikke at have være opfyldt i den pågældende periode.

— Det fjerde spørgsmål må derfor besvares således, at der ved fortolkningen af en position i forhold til en anden ud over deres toldmæssige funktion skal tages hensyn til den fælles markedsordnings behov. Tariferingen må ikke misbruges til at udelukke, at en bestemt vare indføres, såfremt den fælles markedsordnings bestemmelser herved tilsidesættes.

2. *Kommissionen* har opdelt de forskellige spørgsmål i to hovedafsnit i sine indlæg:

a) *Vedrørende gyldighedsperioden af forordning nr. 1669/77*

— Ifølge Kommissionen fremgår forordningens »retsstiftende« karakter af, at de nationale myndigeheder ved dens ikrafttræden mistede deres hidtidige kompetence til selvstændigt at fortolke nomenklaturen med henblik på dets anvendelse i de konkrete tilfælde, og forordningen har pålagt dem en retlig forpligtelse til at respektere det foreskrevne resultat.

— Da tariferingen ellers altid sker i henhold til de bestemmelser, som gælder på tidspunktet for indførselen, har Domstolen udelukket, at en forordning også kan få bindende virkning for tariferingen af varer, der er indført før dens

ikrafttræden. Finanzgericht Münster er derfor ikke retligt forpligtet til at pådømme hovedsagen i henhold til forordningen.

— Også selv om Finanzgericht skulle foretage tariferingen af de omtvistede varer på grundlag af de almindelige metoder og principper, som gælder for anvendelsen af FTT, er »indholdet« af forordning nr. 1669/77 at betragte som en sagkyndig udtalelse fra den institution, der har indført og formuleret de pågældende positioner. Dette er grunden til, at den nævnte forordning, også uden bindende karakter, stadig er en værdifuld hjælp ved fortolkningen af toldtariffen, selv om Finanzgericht lige så lidt kan lade hånt om den som om andre forklarende officielle bemærkninger og ikke kan undlade at undersøge dens indhold under henvisning til, at den ikke har tilbagevirkende gyldighed. Spørgsmålet, om der i forordningen er sket en konkret fortolkning af toldtariffen, har ingen forbindelse med spørgsmålet, om den fortolkning, den indeholder, har tilbagevirkende gyldighed.

— Det kan heller ikke udledes af forordning nr. 1669/77, at alle tidligere indførte kalkun-chips obligatorisk og automatisk ikke skal tariferes som »udskåret fjerkræ«, men som »slagetaffald«. De bestemmelser, der er udstedt i henhold til forordning nr. 97/69 såsom forordning nr. 1669/77, hverken kan eller skal ændre rækkevidden af eksisterende tarifbestemmelser. De skal blot være kommentarer til de pågældende positioner og indeholder faste og obligatoriske kriterier for en korrekt tarifering af de omhandlede varer.

— Hvad endelig angår betydningen af 21-dages fristen for forordningens ikrafttræden, er denne frist blevet fastsat, for at medlemsstaterne kan underrette alle deres toldmyndigheder. Der er ikke i denne forbindelse blevet taget økonomiske eller handelsmæssige hensyn, så meget desto mere som toldmyndighederne allerede længe havde handlet således, som det nu fulgte af forordning nr. 1669/77.

b) *Vedrørende tariferingen af kalkun-chips*

Kommissionen har først anført, at tariferingen af kalkun-chips altid har givet anledning til vanskeligheder ved beregningen af importafgiften efter den fælles markedsordning for fjerkrækød.

Da der gælder en lavere afgift for indførsel af slagteaffald end for udskåret fjerkræ, er det ofte mere fordelagtigt at angive varen som »slagteaffald«, så meget desto mere som det endnu ikke er lykkedes at give en retlig definition af begreberne »kød« og »slagteaffald«.

De forklarende bemærkninger indeholder kun en række ikke udtømmende eksempler på typisk slagteaffald. Herved er der ikke givet noget endeligt svar på, hvorledes man skal tarifere kødrester, der er fremkommet ved afskrabning af skroget, efter at de mere værdifulde stykker er skåret fra.

Bundesfinanzhof's dom af 1967, hvorefter det skrog, der bliver tilbage efter udbeningen og de her stadigt vedhængende småstykker kød, bindevæv, fedt og sener, er »slagteaffald«, og det »affald«, der stadig kan opnås ved

»afskrabning«, skal anses for at være »slagteaffald« i den i tariffen forudsatte betydning, har desværre snarere øget de vanskeligheder, som søges løst ved forordning nr. 1669/77.

Herefter har Kommissionen anført, at forordning nr. 1669/77 er resultatet af flere års arbejde fra det »nomenklaturudvalg« for den fælles toldtarif, der blev nedsat under Kommissionen. Netop i denne forbindelse blev det fastslået, at flere kriterier, der er blevet anvendt ved tariferingen, er uegnede. Dels sondrer tariffens tekst mellem udskåret fjerkræ og slagteaffald ud fra varernes objektive egenskaber ved indførselen, men ikke efter om varerne er fremstillet ved udbening, udskæring eller afskrabning. Dels har det også vist sig ret umuligt at betragte alt som »udskåret fjerkræ«, som sælges under denne betegnelse i Fællesskabet og alt som »slagteaffald«, hvad der bliver tilbage ved slagtningen. Forbrugervaner, bedømmelsen af værdien, anvendelse og afsætning af de forskellige fjerkrædele er ikke tilstrækkelig ensartede i de forskellige medlemsstater i Fællesskabet til at kunne benyttes som kriterier for en fælles fortolkning af toldtariffen.

Rent tariferingsmæssigt har man også taget hensyn til, at teksten til position 02.02 B ikke nævner visse dele af fjerkrækroppen som »slagteaffald«, men som særskilte dele såsom f.eks. vingespidser eller gumpe, der objektivt set udmærket kunne betragtes som slagteaffald.

Endelig er varens handelsværdi heller ikke noget tilstrækkeligt kriterium for tariferingen, idet en vare bedømmes forskelligt i Fællesskabets forskellige områder, hvilket medfører prisforskelle.

Efter på denne måde at have fastlagt rammerne for problemstillingen, har Kommissionen beskrevet de omstændigheder, som ligger til grund for løsningen i forordning nr. 1669/77.

— For det første kan det udledes af ordlyden og strukturen af position 02.02, at sondringen mellem »udskåret fjerkræ« og »spiseligt slagteaffald« skal ske på grundlag af varens objektive egenskaber og udseende ved indførselen. Toldtariffens tekst giver ingen hjemmel for, at samme vare tariferes forskelligt alt efter fremstillingsmåde eller anvendelse.

— I øvrigt kan udtrykket »udskåret fjerkræ« ligestilles med udtrykket »kød« i position 02.01 »kød og spiseligt slagteaffald . . .« således som det er sket i de forklarende bemærkninger.

Muskelvæv af kalkun, der er skåret af skroget, enten ved afskæring, udbening eller afskrabning, henhører således med sikkerhed under »udskåret fjerkræ, udbenet« i den i position 02.02 B I forudsatte betydning. I de forklarende bemærkninger til nomenklaturen fra Toldsamarbejdsrådet (TSR) henledes opmærksomheden desuden på, at »kødets« (dvs. fjerkræets) kvalitet efter toldtariffen ikke er afhængig af størrelsen af de stykker, der udbydes til salg: selv hakket kød er og bliver kød. Spørgsmålet om, hvilken del

af dyret kødet stammer fra, er også uden betydning i det omfang, denne del ikke selv betegnes som slagteaffald. Jo mindre stykkerne er, jo vanskeligere er det at fastslå, hvilken del af dyret kødet hidrører fra.

— Eksemplerne i de forklarende bemærkninger fra TSR giver en vis vejledning med hensyn til definitionen af slagteaffald, idet de dele, som ikke udtrykkeligt er nævnt, kan sidestilles med slagteaffald, såfremt de ligner dette eller kan sammenlignes med dette. Større stykker muskelvæv opfylder ikke denne betingelse.

— For formålene med forordning nr. 1669/77 har det ikke været nødvendigt at give en generel og udtømmende definition af begreberne »udskåret fjerkræ« og »slagteaffald«, idet forordningen er grundet på den betragtning, at større stykker muskelkød tariferingsmæssigt ikke kan være andet end »fjerkrækød«.

— Heraf følger derfor, at forordning nr. 1669/77 hverken i sit resultat eller i sin tariferingsmæssige begrundelse overskrider grænserne i henhold til forordning nr. 97/69 og følgelig er gyldig.

Kommissionen har på grundlag af disse bemærkninger foreslået, at spørgsmålene besvares som følger:

»1. Forordning (EØF) nr. 1669/77 forpligter ikke Finanzgericht Münster til at tarifere de i forordningen omhandlede varer under position 02.02 B I før dens ikrafttræden.

2. Der er ved indholdet af den nævnte forordning sket en korrekt fortolkning af den omhandlede tarifbestemmelse. Forordningen er gyldig.

3. De i de præjudicielle spørgsmål beskrevne stykker kalkunkød henhører under position 02.02 B I »udskåret fjerkræ« ved en korrekt fortolkning af toldtariffen.

4. I det foreliggende tilfælde påvirkes dette resultat ikke af, at tariferingen sker med henblik på opkrævning af importafgifter og monetære udligningsbeløb.«

III — Mundtlig forhandling

Firmaet P. Biegi Handelsagentur GmbH og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 1. februar 1979.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 8. marts 1979.

Præmisser

1 Ved kendelse af 27. april 1978, indgået til Domstolens justitskontor den 26. juli 1978, har Finanzgericht Münster i medfør af EØF-traktatens artikel 177 stillet fire spørgsmål, dels vedrørende gyldigheden af og gyldighedsperioden for Kommissionens forordning nr. 1669/77 af 25. juli 1977 »om tarife-

ring af varer i pos. 02.02 B I i den fælles toldtarif« (EFT L 186, s. 23), dels vedrørende fortolkningen af visse positioner i den fælles toldtarif;

disse spørgsmål er rejst under en retssag mellem en importør og de tyske toldmyndigheder angående spørgsmålet, hvorledes udbenet fjerkræ skal tariferes efter den fælles toldtarif;

mens importøren har betegnet den pågældende vare som »spiseligt slagteaffald« efter position 02.02 C, mener toldmyndighederne derimod, at varen er »udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald), udbenet«, og derfor skal tariferes under position 02.02 B I;

2 til gennemførelse af Rådets forordning nr. 97/69 at 16. januar 1979 om de nødvendige foranstaltninger for ensartet anvendelse af den fælles toldtarifs nomenklatur (EFT 1969 (I), s. 10), har Kommissionen med henblik på at afgrænse anvendelsesområdet for position 02.02 B I (udskåret fjerkræ, undtagen spiseligt slagteaffald, udbenet) fra anvendelsesområdet for position 02.02 C (spiseligt slagteaffald) udstedt forordning nr. 1669/77, hvis artikel 1 definerer de produkter, der skal tariferes under position 02.02 B I, således:

»Rå, frosset fjerkrækød, især kalkunkød, der fremkommer ved afskrabning af fjerkræskrog eller -ben, fra hvilke de værdifulde kødstykker er fjernet, eller på anden måde (f.eks. ved udskæring af større kødstykker), og som består af små, uregelmæssige stykker, også med vedhængende dele af bindevæv, sener og fedt, og som enkeltvis vejer mellem ca. 5 og 40 g . . .«.

3 Sagsøgerne i hovedsagen har anerkendt, at toldmyndighedernes tarifering er i overensstemmelse med artikel 1 i forordning nr. 1669/77, men de bestrider dog tariferingens rigtighed under henvisning til, at den nævnte artikel er behæftet med en mangel som følge af en faktisk vildfarelse og er uden hjemmel, idet Kommissionen ved dens udstedelse i væsentlig grad har ændret den fælles toldtarif og herved overskredet sine beføjelser efter Rådets forordning nr. 97/69;

den omtvistede tarifering er også retsstridig, fordi forordning nr. 1669/77 trådte i kraft på et senere tidspunkt end de omtvistede indførsler, og ikke med tilbagevirkende gyldighed måtte anvendes på disse indførsler.

For at løse den opståede tvist har Finanzgericht Münster stillet følgende spørgsmål:

1. Er Kommissionens forordning (EØF) nr. 1669/77 af 25. juli 1977 om tarifering af varer i position 02.02 B I i den fælles toldtarif (EFT L 186/23) ugyldig, fordi den ikke nærmere angiver indholdet af men ændrer positionerne 02.02 B I og 02.02 C, og derved overskrider bemyndigelsen i Rådets forordning (EØF) nr. 97/69 af 16. januar 1969 om de nødvendige foranstaltninger for ensartet anvendelse af den fælles toldtarifs nomenklatur (EFT 1969 (I), s. 10)?

2. Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende:

   Har forordning (EØF) nr. 1669/77 tilbagevirkende gyldighed i den forstand, at medlemsstaternes domstole og myndigheder også skal anvende den på indførsler, som er foretaget før dens ikrafttræden?

3. Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende eller spørgsmål 2 besvares benægtende:

   Efter hvilke kriterier skulle der sondres mellem positionerne 02.02 B I — udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald), udbenet — og 02.02 C — spiseligt slagteaffald — før forordning (EØF) nr. 1669/77 trådte i kraft? Var det varens form, størrelse, vægt, kvalitet, fremstillingsmåde, anvendelsesformål og/eller handelsværdi, der var afgørende?

   Konkret: Henhørte små stykker kalkunkød — uden ben, af uregelmæssig form, med en stykvægt på ca. 20 g, i enkelte tilfælde også op til 60 g, som for 10-15 %'s vedkommende består af fedt, hud og bindevæv og derudover af muskelkød med et ringe indhold af vener og kirtler, der fremstilles ved afskrabning af det efter fjernelsen af de mere værdifulde kødstykker tilbageblevne skrog, og som kun er egnet til fremstilling af pølse- og postejprodukter ved tilsætning af andre kødsorter, og hvis markedspris i første halvår af 1977 udgjorde mellem 4,40 og 4,80 DM pr. kg — i perioden fra den 2. marts til den 13. april 1977 under position 02.02 B I eller position 02.02 C i den fælles toldtarif?

4. Hvordan skal spørgsmålene 1 til 3 besvares, når det drejer sig om tarifering med henblik på opkrævning af importafgift og monetære udligningsbeløb?

Vedrørende det første spørgsmål

5 Hvad det første spørgsmål angår, giver artikel 3 i Rådets forordning nr. 97/69, i medfør af hvilken forordning nr. 1669/77 er blevet udstedt, Kommissionen beføjelse til at fastsætte de bestemmelser, der er nødvendige for anvendelsen af den fælles toldtarifs nomenklatur med henblik på tariferingan af varer;

ifølge forordningens anden betragtning skal disse bestemmelser nærmere angive indholdet af positioner og underpositioner i den fælles toldtarif, dog med det forbehold, at ordlyden heraf ikke ændres;

de herved af Kommissionen vedtagne bestemmelser vedrører, som det fremgår af den tredje betragtning og af artikel 4, de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for tariferingen af visse varer i tariffen og deres henførsel under en bestemt position;

forordningen bestemmer i dette øjemed, at der nedsættes et nomenklaturudvalg, og videre anføres det i tredje betragtning, at de nævnte bestemmelser vedrører foranstaltninger, der angår et meget teknisk område, og at deres udarbejdelse kræver et nært samarbejde mellem medlemsstaterne og Kommissionen;

6 det fremgår af disse forskrifter, at Rådet på dette område har givet Kommissionen, der herved handler i samarbejde med medlemsstaternes toldeksperter, en vid skønsbeføjelse med hensyn til valget mellem en eller flere positioner, som kan komme i betragtning ved tariferingen af en bestemt vare.

7 Artikel i forordning nr. 1669/77 ændrer ikke ordlyden af den fælles toldtarif, men angiver nærmere en positions rækkevidde i forhold til en bestemt vare;

det skal undersøges, om forordning nr. 1669/77, selv om den uændret gentager ordlyden af position 02.02 B I, dog ikke alligevel bevirker, at toldtariffen ændres væsentligt.

8 Som det fremgår af tredje betragtning til forordning nr.1669/77, skal forordningens artikel 1 nærmere angive, hvorledes de af artiklen omfattede varer

skal tariferes i forhold til de positioner i afsnit I, kapitel 2, der dels vedrører »udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald) udbenet«, dels »spiseligt slagteaffald«;

den fælles toldtarif indeholder ingen retlig definition af den ene eller den anden af disse varer;

det står fast, at på grund af den manglende definition har tariferingen af de pågældende varer altid været forbundet med usikkerhed for medlemsstaternes myndigheder, og at Kommissionen for at fjerne denne usikkerhed fandt det nødvendigt at forelægge tariferingsspørgsmålet for nomenklaturudvalget til bedømmelse inden for rammerne af proceduren efter artikel 3 i Rådets forordning nr. 97/69;

artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 1669/77 blev udstedt efter en sådan procedure og i overensstemmelse med nævnte udvalgs udtalelse;

administrativ praksis ved tariferingen eller handelssædvaner i en medlemsstat kan ikke erstatte en sådan forordning, idet den fælles toldtarifs nomenklatur skal anvendes på grundlag af objektive og ens kriterier i hele Fællesskabet.

9 Det er netop i tilfælde som det her foreliggende, hvor tariffen ikke indeholder en udtømmende fortegnelse over produkterne i den ene eller anden position, men kun giver eksempler eller generelle definitioner, at Kommissionen i samarbejde med nationale sagkyndige er beføjet til at udstede en forordning til nærmere afgrænsning af produkter;

intet af det af sagsøgerne i hovedsagen anførte kan i øvrigt godtgøre, at Kommissionen har overskredet grænserne for sit skøn efter Rådets forordning nr. 97/69;

10 der bør derfor svares den nationale ret, at gennemgangen af det første spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af Kommissionens forordning nr. 1669/77 af 25. juli 1977.

Vedrørende det andet spørgsmål

11 Hvad det andet spørgsmål angår, blev forordning nr. 1669/77, som netop anført, udstedt af Kommissionen i medfør af den i forordning nr. 97/69 givne bemyndigelse til nærmere at angive indholdet af den fælles toldtarifs positioner og underpositioner ved hjælp af foranstaltninger, der på de i sidstnævnte forordnings artikel 4 nævnte betingelser skal omfatte »henførsel af varer under en bestemt position eller underposition«;

en forordning, som fastlægger betingelserne for tarifering under en position eller underposition, er retsstiftende og kan ikke have tilbagevirkende gyldighed;

Kommissionens forordning nr. 1669/77 af 25. juli 1977 er derfor ikke bindende for nationale retter, som skal træffe afgørelse om tariferingen af varer, indført inden forordningens ikrafttrædelse.

Vedrørende det tredje spørgsmål

12 Med hensyn til det tredje spørgmål forholder det sig således, at position 02.02 C, betragtet inden for rammerne af position 02.02, er en opsamlingsposition i forhold til hele position 02.02 B;

såvel de forklarende bemærkninger fra »Toldsamarbejdsrådet-Nomenklaturen« (TSRN) til afsnit I, kapitel 2 i tariffen som de forklarende bemærkinger til nomenklaturen i De europæiske Fællesskabers fælles toldtarif, som mere specielt vedrører varerne under position 02.02 C, nævner under udtrykket »spiseligt slagteaffald« dele af dyret, der ikke er udbenet, eller blandt udbenede dele, dele der hidrører fra visse af dyrets indre organer;

på den anden side nævner position 02.02 B I »udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald), udbenet« uden nogen begrænsning med hensyn til de varer, der kan henhøre herunder;

13 i de forklarende bemærkninger til toldtariffen om denne position anføres, at den »omfatter fjerkrækød uden ben, uanset fra hvilken del af kroppen, det hidrører«, hvorfor det fremgår, at den nævnte position gælder helt generelt for alt udskåret fjerkrækød, som er fremkommet ved udbening, uafhængigt af dets fremstillingsmåde eller handelsværdi;

bemærkningerne til TSR-nomenklaturen bestemmer, at »fedt, der indføres sammenhængende med kød ... tariferes som kødet«, hvorfor en vis procentdel fedt i de udbenede kødstykker ikke kan påvirke deres tarifering som »kød uden ben«;

14 i betragtning af den vide rækkevidde, som de ovennævnte fortolkningsregler giver begrebet udbenet kød i position 02.02 B I, er varens udseende, fremstillingsmåde, anvendelsesformål eller handelsværdi ikke afgørende kriterier for dens tarifering;

størrelsen og vægten af de stykker, som varen består af, er heller ikke afgørende for tariferingen, idet bemærkningerne til TSR-nomenklaturen ikke udelukker, at »kødet« præsenteres som »hakket« kød;

15 det fremgår til gengæld af de forklarende bemærkninger og af ovennævnte fortolkningsregler, at det afgørende kriterium for tariferingen i position 02.02 B I ligger i varens objektive egenskaber;

i medfør af dette kriterium skal kødstykker, der hovedsagelig består af muskler eller muskeldele med et ringe indhold af sener, bindevæv, fedt og hud, betragtes som »udskåret fjerkræ (undtagen spiseligt slagteaffald) udbenet«;

16 Kommissionens forordning nr. 1669/77 bekræfter i øvrigt kun dette fortolkningskriterium, idet den ved beskrivelsen af den i forordningen omhandlede vare nævner rå, frosset fjerkrækød »også med vedhængende dele af bindevæv, sener og fedt;

17 det tredje spørgsmål må derfor besvares således, at udbenet udskåret fjerkræ henhører under position 02.02 B I i den fælles toldtarif og udgør ikke spiseligt slagteaffald efter position 02.02 C, uanset dets form, fremstillingsmåde, anvendelsesformål og/eller handelsværdi, når det hovedsagelig består af muskler eller muskeldele med et ringe indhold af sener, fedt samt bindevæv;

det tilkommer alene den nationale ret af foretage denne bedømmelse i lyset af de af Domstolen udarbejdede fortolkningskriterier og under hensyn til sagens faktiske omstændigheder.

Vedrørende det fjerde spørgsmål

18 Med hensyn til det fjerde spørgmål er det uden udtrykkelig bestemmelse herom uhensigtsmæssigt, at den fælles toldtarifs positioner anvendes forskelligt på samme vare, alt efter om den skal tariferes med henblik på opkrævning af told, anvendelse af de fælles markedsordninger eller ordningen med monetære udligningsbeløb;

i øvrigt bestemmer Rådets forordning nr. 2777/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for fjerkrækød (EFT L 282, 1975, s. 77) i artikel 11, stk. 1, at »ved tariferingen af de af denne forordning omfattede produkter gælder de almindelige regler for fortolkningen af den fælles toldtarif og de særlige regler for dens anvendelse«;

samme forordnings artikel 3 foreskriver, at der opkræves en importafgift for de varer, der er omfattet af denne fælles markedsordning, herunder alle varer under poisition 02.02;

19 der bør derfor svares, at kriterierne for tarifering af varer henhørende under position 02.02 i den fælles toldtarif er, både når det drejer sig om opkrævning af afgifter og om anvendelse af monetære udligningsbeløb, de samme, som følger af tariferingsbestemmelserne vedrørende toldtariffen og dens nomenklatur.

Vedrørende sagsomkostningerne

20 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, der har indgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres;

da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt den af Finanzgericht Münster ved kendelse af 27. april 1978, for ret:

1. **Gennemgangen af det første spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af Kommissionens forordning nr. 1669/77 af 25. juli 1977.**

2. **Kommissionens forordning nr. 1669/77 af 27. juli 1977 er ikke bindende for nationale retter, som skal træffe afgørelse om tariferingen af varer, indført inden forordningens ikrafttrædelse.**

3. **Udbenet udskåret fjerkræ henhører under position 02.02 B I i den fælles toldtarif og udgør ikke spiseligt slagteaffald efter position 02.02 C, uanset dets form, fremstillingsmåde, anvendelsesformål og/eller handelsværdi, når det hovedsagelig består af muskler eller muskeldele med et ringe indhold af sener, fedt samt bindevæv.**

4. **Kriterierne for tarifering af varer henhørende under position 02.02 i den fælles toldtarif er, både når det drejer sig om opkrævning af afgifter og om anvendelse af monetære udligningsbeløb, de samme, som følger af tariferingsbestemmelserne vedrørende toldtariffen og dens nomenklatur.**

Mertens de Wilmars Donner Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. marts 1979.

A. Van Houtte
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Formand for første afdeling